

Stockholm 11 juni 2015

Redogörelse för kulturutskottets studieresa till Köpenhamn den 7-8 maj 2015

Inledning

Kulturutskottet genomförde en studieresa till Köpenhamn den 7–8 maj 2015. Resan företogs av 17 ledamöter och två medföljande tjänstemän från utskottskansliet.

Programmet utformades i samråd med Nordiska Kulturfonden och Svenska ambassaden i Köpenhamn (programmet bifogas).

Ledamöter

Per Bill (M), ordf. delegationsledare

Gunilla Carlsson (S), vice ordf.

Peter Johnsson (S)

Cecilia Magnusson (M)

Agneta Gille (S)

Aron Emilsson (SD)

Saila Quicklund (M)

Björn Wiechel (S)

Niclas Malmberg (MP)

Anna Wallentheim (S)

Angelika Bengtsson (SD)

Bengt Eliasson (FP)

Lars-Axel Nordell (KD)

Azadeh Rojhan Gustafsson (S)

Ida Karkiainen (S)

Eva Lohman (M)

Sara-Lena Bjälkö (SD)

Redogörelse för resan

Syftet med resan var att inhämta kunskap om frågor som rör kultur och kulturpolitik i Danmark samt inom det nordiska samarbetet.

Ett av utskottets möten var på folketinget med några av ledamöterna från det danska kulturutskottet, bl.a. ordföranden Flemming Møller Mortensen (S). Aktuella frågor som togs upp och som hade bäring i de båda länderna var bl.a. det nordiska samarbetet, kulturutbudet i huvudstaden kontra landet i övrigt, principen om armlängds avstånd, digitalradio, mer uppmärksamhet och struktur på EU-frågor och att understödja den nationella kulturen.

När det gäller det nordiska samarbetet framkom att det formaliserade samarbetet mellan de nordiska länderna är bland det mest omfattande regionala samarbetena i världen. Utskottet träffade generalsekreteraren för Nordiska ministerrådet som framhöll att det är viktigt att utnyttja den starka nordiska närheten som finns samt att lära av varandra och göra saker tillsammans. Nordiska ministerrådet vill framöver arbeta för att Norden ska vara gränslöst (ger ett mervärde för alla), innovativt (där vi löser frågor tillsammans), synligt (att Norden profilerar sig) och utåtvänt (en gemensam röst i världen). År 2014 tog Nordiska ministerrådet fram rapporten Nytt Norden med ett 40-tal förnyelseförslag. Bland annat föreslogs att rådet ska bli mer politiskt, att resurserna ska styras mer tydligt och att man ska se till att få ut mer nytta av de projekt som genomförs. Ett sätt att vitalisera det nordiska samarbetet bättre framöver är att ta sig an område för område. Som exempel på detta hänvisades till den s.k. Stoltenberg-rapporten från 2009. Rapporten har inspirerat Nordiska ministerrådet att se att det finns möjligheter och potential att samarbeta trots stora olikheter och synsätt. Under 2014 har man försökt hitta möjliga områden att samarbeta kring på hälsoområdet, och nästa område att ta sig an är tänkt att vara arbetsmarknadsområdet. Generalsekreteraren påtalade att man ute i världen är intresserad av Norden, och att det är ett gyllene tillfälle för Norden att profilera sig. Utskottet träffade också representanter från Nordiska ministerrådets avdelning för kultur och resurser. De redogjorde bl.a. för Nordiska ministerrådets strategi för kultursamarbetet 2013–2020, och framhöll bl.a. att en grundläggande förutsättning för det nordiska kultursamarbetet är principen om Nordisk nytta; att samarbetet sker på områden

där de nordiska länderna har gemensamma intressen och utmaningar, och där den nordiska nivån ger större möjlighet för ett effektivt utvecklingsarbete.

Utskottet hade också ett möte med rådsdirektören för Nordiska rådet. Hon konstaterade att Nordiska rådet har ett stort förtroende överallt, och att hon ofta hör att rådet borde göra mer. Hon påtalade att Nordiska rådet kan ta ett steg längre än vad ministrarna i de nordiska länderna kan och att det är viktigt att Norden håller ihop. Nordiska rådet måste ändra om sitt arbetssätt så att beslutsvägarna går snabbare, ansåg hon. Hon nämnde även att partigrupperna bör ta ett större ansvar än i dag. Vidare framhöll hon att hon vill förstärka direkt kopplingen mellan Nordiska rådet och parlamenten i de frågor som är av nordisk karaktär. Hon tog upp frågan om ett fördjupat nordiskt samarbete mellan respektive kulturutskott i de nordiska parlamenten.

Prästen, regionpolitikern och ordföranden i Öresundskommitténs Kulturutskott samt kulturchef i Region Skåne tog emot utskottet i Christians Kirke. Båda arbetar med att försöka stärka samarbetet över Öresund och öka den kulturpolitiska profilen och medborgarnas tillgång till och nyttjande av kulturutbudet i regionen. Öresundskommitténs ordförande underströk att det gäller att tänka på helheten och inte ”what’s in it for me”. Kulturchefen i Region Skåne påpekade att mycket mer kan göras för att öka rörligheten för kulturupplevelser mellan länderna och att nyckelorden är samarbete och koordination.

Direktören för den Europeiska kulturfonden (ECF) hade kommit från Amsterdam för att träffa utskottet. ECF arbetar för närvarande med kulturhuset Subtopia i Botkyrka, i ett projekt där Subtopia har valts ut som en av sex partners i Europa. Projektet ska lyfta kulturens betydelse för demokratin och samtidigt skapa utbyte mellan sex olika kreativa center i Europa.

Utskottet fick också information från Nordiska Kulturfonden. Fonden informerade om sin verksamhet där fonden stödjer nordiskt samarbete inom såväl det professionella kulturlivet som inom frivilligsektorn, och där stöd ges åt konst- och kulturprojekt som involverar minst tre nordiska länder. År 2014 delade fonden ut ca 29 miljoner danska kronor, och av de nära 1 000 ansökningar som kom in fick ca 250 projekt stöd.

Utskottet avslutade studieresan med ett besök i Dansehallerne, som är en samlingspunkt och ett nationellt kompetenscenter för dans som konst, men också har engagemang i internationella nätverk.

Sammanfattningsvis kan konstateras att utskottet fick en bra samlad bild av dels aktuella frågor på kulturområdet i Danmark, bl.a. över de som har bäring även i svensk kulturpolitik, dels det nordiska samarbetet på kulturområdet; vad som görs och vad som är på gång. Studieresan till Köpenhamn uppfyllde därmed syftet med resan.

PROGRAM

Kulturutskottets besök i Danmark (Köpenhamn) den 7-8 maj 2015

Torsdagen den 7 maj

Ett nytt Norden – Moderniseringsarbetet i Nordiska Ministerrådet
Informationsmöte

Kultursamarbetet i en gränsregion som Öresundsregionen
Möte med representanter för Region Hovedstaden och Region Skåne

Fredagen den 8 maj

Kulturutskottet, Folketinget
Möte med ledamöter från Folketingets kulturutskott

Aktuella frågor och prioriteringar i Nordiska Rådet
Informationsmöte

Nordiska Ministerrådets samarbete på kulturområdet
Informationsmöte

”Europeiskt perspektiv på det nordiska kultursamarbetet”
Möte med representant för European Cultural Foundation

Det nordiska kultursamarbetet och Nordiska Kulturfondens roll
Informationsmöte

Nordiska och internationella initiativ på scenkonstområdet
Möte med representanter för projekt inom scenkonstområdet (dans)
Studiebesök Dansehallerne